

2 Ιουλίου 2015

Ξέρεις να κάνεις παρατηρήσεις;

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Δέν άντέχω άλλες παρατηρήσεις! Σταματήστε πια όλη τήν ώρα»! Τέτοια καί παρόμοια παράπονα άκούμε συχνά από μικρούς και μεγάλους, παιδιά καί γονείς,

συγγενείς, συνεργάτες και φίλους. Και είναι αλήθεια πώς στην εποχή μας οί κουρασμένοι άνθρωποι δύσκολα δέχονται κάποιον έλεγχο, μιά υπόδειξη, μιά συμβουλή. Και όταν μάλιστα οί υποδείξεις αυτές γίνονται σέ ώρα ακατάλληλη και μέ τρόπο έριστικό, άψυχολόγητο ή ήγεμονικό, τότε γίνονται όχι άφορμή διορθώσεως αλλά ψυχρότητος ή έχθρότητος.

Δέν θέλουμε οί άνθρωποι παρατηρήσεις. Μάς στοιχίζουν. Μάς ένοχλοϋν. Μάς άπογοητεύουν. Για πολλούς λόγους. Πρώτα διότι έχουμε μεγάλη ιδέα για τόν έαυτό μας. Νομίζουμε ότι έμείς ξέρουμε καλύτερα. Έπειτα διότι κατανοούμε ότι όσοι μάς κάνουν παρατηρήσεις έχουν κι αύτοί τά ίδια έλαττώματα μέ μάς. «Αύτός θά μού πεί τί νά κάνω; Ας δεί καλύτερα τά δικά του». Άλλοτε πάλι δέν θέλουμε νά άκούσουμε μιά

παρατήρηση, διότι θεωρούμε ότι χάνουμε τήν άξιοπρέπειά μας κι ανοίγουμε δρόμους κυριαρχίας τών άλλων πάνω μας. «Πόσο θά κρατήσει αυτό;» λέμε. «Αν ύποχωρώ στις υποδείξεις του, θά χάσω τήν έλευθερία μου, θά χάσω τό κύρος μου».

Και δυστυχώς είναι πολλοί αύτοί πού τούς αρέσει νά άσχολούνται διαρκώς μέ τούς άλλους και νά κάνουν παρατηρήσεις. Ψάχνουν διαρκώς στους άλλους νά βροϋν έλαττώματα. Και τούς περιμένουν «στή γωνία», νά δοϋν πότε θά κάνουν κάποιο λάθος για νά τούς κτυπήσουν άλύπητα ενώ εάν έκαναν οί ίδιοι κάτι αντίστοιχο, θά τό άμνήστειαν πολύ εύκολα.

Τέτοιοι άνθρωποι όμως δέν έχουν τό δικαίωμα νά γίνονται δάσκαλοι τών άλλων. Έχουν χρέος νά διορθώσουν πρώτα τά δικά τους λάθη. Αυτό άλλωστε μάς δίδαξε και ό Κύριος λέγοντας: «Γιατί βλέπεις τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι τού άδελφού σου, ενώ τό δοκάρι πού είναι στό μάτι σου δέν τό

καταλαβαίνεις; Μέ ποιο θάρρος μπορείς νά πεις στον άδελφό σου: «Αδελφέ, άφησέ με νά βγάλω τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι σου», ενώ έσύ ό 'ίδιος δέν βλέπεις τό δοκάρι πού είναι στό δικό σου μάτι; Υποκριτή, βγάλε πρώτα τό δοκάρι από τό μάτι σου. Και τότε θά δεις καθαρά για νά βγάλεις τό ξυλαράκι πού είναι στό μάτι τού αδελφού σου» (Λουκ. ς' 41-42). Όποιος λοιπόν τολμά νά κάνει μιά παρατήρηση στόν αδελφό του πρέπει πρώτα ό ίδιος νά καταπολεμά τά δικά του λάθη.

Έπειτα, για νά κάνει κάποιος υποδείξεις στους άλλους, πρέπει νά έχει ό 'ίδιος προοδεύσει στην πνευματική ζωή, νά έχει διάκριση και φωτισμό Θεού. Διότι δέν είναι όλοι οί άνθρωποι 'ίδιοι. Κάθε άνθρωπος έχει διαφορετική κληρονομικότητα, διαφορετικό χαρακτήρα, διαφορετική άγωγή και συνήθειες, πού κάποτε τείνουν νά γίνουν ένα μέ τή φύση του. Και δέν άντέχουν όλοι τό 'ίδιο στις παρατηρήσεις.

Έπειτα δέν είναι όλα τά θέματα τέτοια πού μπορούν νά διορθωθούν μέ τόν 'ίδιο

τρόπο καί στόν ίδιο βαθμό. Αυτό άκριβώς τονίζει καί ό άγιος 'Ιωάννης ό Δαμασκηνός λέγοντας: «Ού πάν τραύμα τή αύτή έμπλάστρω θεραπεύεται». Κάθε τραύμα δέν θεραπεύεται μέ τό 'ίδιο έμπλαστρο, μέ τό 'ίδιο φάρμακο, μέ τήν 'ίδια άγωγή.

Πώς λοιπόν πρέπει νά γίνονται οί ύποδείξεις;

Πρώτα άπ' όλα οί παρατηρήσεις δέν πρέπει νά γίνονται μπροστά σέ τρίτους. Διότι ό άλλος συνήθως γίνεται θηρίο. Όποιος λοιπόν έλέγχει μπροστά σέ άλλους κάποιον πού άμάρτησε, αύτός δέν κινείται 'ίσως άπό άγάπη καί Πνεύμα Θεού. Γι' αύτό καί ό Κύριός μας συμβουλεύει: «Έάν άμαρτήση εις σέ ό άδελφός σου, ύπαγε καί έλεγξον αύτόν μεταξύ σου καί αυτού' μόνου... έάν δέ μή άκούση, παράλαβε μετά σου έτι ένα ή δύο» (Ματθ. ιη' 15, 16). Διότι τό πνεύμα τής 'Εκκλησίας δέν είναι πνεύμα έξοντώσεως αλλά άγάπης καί καταλλαγής, άνεκτικότητος, οικοδομής καί συγχωρήσεως.

'Ιδιαιτέρως λοιπόν καί μέ πνεύμα άγάπης καί ταπεινώσεως πρέπει νά γίνονται οί ύποδείξεις. 'Επιπλέον αύτός πού έχει ταπείνωση δέν κάνει εύκολα τό δάσκαλο. Ξέρει νά άκούει, κι όταν τού ζητηθεί ή γνώμη, μιλάει ταπεινά, μέ άγάπη. Αντίθετα όταν κάποιος κάνει μιά παρατήρηση χωρίς ταπεινό φρόνημα, τότε δέν κινείται άπό πνευματικό ένδιαφέρον καί δημιουργεί μεγαλύτερο πρόβλημα άπ' αύτό πού έπιδιώκει νά λύσει έξαγριώνει τόν άλλον. 'Ισως βέβαια ό φταίχτης νά καταλαβαίνει ότι έχει άδικο. Δέν θέλει όμως νά τό παραδεχθεί. Αντίθετα όταν κάποιος κάνει μιά παρατήρηση μέ άγάπη καί μέ πόνο, ό άλλος τό καταλαβαίνει. Κι ενώ μπορεί νά μήν κατανοεί τό περιεχόμενο μιάς συμβουλής, μόνο καί μόνο έπειδή αύτή γίνεται μέ άγάπη καί ταπείνωση, τή δέχεται.

Όποιος λοιπόν κάνει ύποδείξεις στους άλλους, πρέπει νά τις κάνει πάντοτε μέ διάκριση καί πραότητα. Όχι για νά προσβάλει, νά ταπεινώσει, νά έξευτελίσει. Αλλά για νά ώφελήσει. Γι' αύτό μιλάει μέ συγκατάβαση καί λεπτότητα, μέ έπιείκεια καί χάρη Θεού. Πρώτα έπαινεί, ένθαρρύνει, καί μετά συμβουλεύει. Ό ταπεινός άνθρωπος διορθώνει χωρίς νά πληγώνει, ώφελεί χωρίς νά άναστατώνει. Δέν έξοντώνει τόν άλλον. Αλλά τόν οίκοδομεί μέ γλυκύτητα, τόν όδηγεί σέ αύτοσυναίσθηση, τόν φιλοτιμεί σέ διόρθωση.

Πηγή: agiameteora.net